

Управління відходами добувної галузі відповідно до норм ЄС та Green Deal

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

- Підписавши Угоду про Асоціацію Україна взяла на себе зобов'язання імплементувати ряд Директив, тобто впровадити їх вимоги у національному законодавстві.

Директиви ЄС є одним з видів законодавчих актів Європейського Союзу, які встановлюють цілі чи політику, яких всі країни ЄС, а також інші країни відповідно до укладених з Євросоюзом угод, повинні досягти.

- **По суті, Директиви встановлюють конкретний результат у сфері на яку вони спрямовані, проте національні органи влади залишаються вільними у виборі форм та методів, за допомогою яких такий результат буде досягнутий.**

- Тобто, у вітчизняному законодавстві слід не тільки повторювати положення Директив, а й визначати механізми їх реалізації.

Отже, досягнення цілей та завдань, які встановлені в законодавстві Європейського Союзу у галузі відходів, є ключовим фактором

- покращення сфери поводження з відходами, стимулювання інновацій в переробці відходів, обмеження захоронення відходів та створення стимулів для зміни поведінки споживачів.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Які європейські стандарти у сфері управління відходами Україна повинна імплементувати?

Основні стандарти управління відходами, що містяться в Директивах Європейського Союзу і які Україна зобов'язалася впровадити у національному законодавстві, спрямовані на захист навколишнього середовища від негативних наслідків антропогенної діяльності.

- Директива № 2008/98/ЄС про відходи
- Директива № 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості та внесення змін і доповнень до Директиви № 2004/35/ЄС
- Директива № 1999/31/ЄС про захоронення відходів зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003.
- Директива 2010/75/ЄС про промислові викиди (комплексне запобігання контроль забруднень).

Директива 2006/21/ЄС спрямована на запобігання або зменшення негативного впливу на довкілля та здоров'я людини, що може виникнути в результаті управління відходами видобувної промисловості.

З цією метою, Директивою **передбачаються різноманітні заходи і процедури, яких повинні дотримуватися держави та оператори (фізичні та юридичні особи, відповідальні за управління видобувними відходами)**, а також гарантії забезпечення належного стану довкілля та його відновлення у разі аварій.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Дозвільна діяльність

Експлуатація всіх споруд для накопичення відходів можлива лише на підставі дозволу. Такий дозвіл видається за умови, що споруда для накопичення відходів відповідає всім вимогам Директиви 2006/21/ЄС. В дозволі обов'язково зазначається категорія споруди (відповідно до нижче названих критеріїв) та інформація, перелік якої зазначений у ч. 2 ст. 7 Директиви.

Розрізняють 2 типи споруд: споруди категорії А (які через несправність та некоректну експлуатацію становлять значну загрозу виникнення нещасного випадку, містять небезпечні відходи або речовини чи препарати, що класифікуються як небезпечні), а також всі інші споруди, що не відносяться до категорії А.

Уповноважені органи влади зобов'язані періодично переглядати умови такого дозволу та, у разі необхідності, оновлювати його умови.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Плани управління відходами

Оператори всіх споруд для накопичення відходів, перед отриманням дозволу на їх експлуатацію, повинні **розробити плани управління відходами** з метою мінімізації утворення відходів, сприяння безпечній обробці, утилізації та розміщенню відходів видобувної промисловості з урахуванням принципу сталого розвитку. Інформація про структурні елементи та дані, що повинні міститися у плані зазначені у ст. 5 Директиви.

До них відносяться дані про можливий **негативний вплив на довкілля та здоров'я людей**, заходи по попередженню такого впливу, заходи по закриттю споруди (включаючи відновлення території, яка піддавалася негативному впливу), а також по **контролю та моніторингу за станом споруди**. План управління відходами схвалюється державними органами та повинен переглядатися кожні 5 років, а у разі необхідності до нього вносяться зміни.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Попередження значних аварій на спорудах категорії А

Оператори споруд для накопичення відходів категорії А (які становлять ризик для навколишнього середовища та здоров'я людей) в доповнення до планів управління відходами, зобов'язані розробити:

Внутрішній аварійний план

Внутрішній аварійний план розробляється операторами споруд для накопичення відходів з метою попередження та стримування великих аварій з тим, щоб мінімізувати їх вплив на довкілля та здоров'я людей, а також з метою забезпечення оперативного відновлення та очищення території після таких аварій.

Зовнішній аварійний план

Зовнішній аварійний план розробляється органами державної влади та передбачає заходи, які мають бути вжиті за межами території, на якій трапилася аварія. Для розробки цього плану, оператор надає уповноваженому органу всю необхідну інформацію разом з заявкою на одержання дозволу для експлуатації споруди для накопичення відходів категорії А.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Участь громадськості

- Зацікавлена громадськість має право участі у процедурі прийняття рішення про видачу дозволу на експлуатацію споруд для накопичення відходів або ж зміну його умов, а також у підготовці або перегляді зовнішнього аварійного плану для споруд категорії А.
- Громадськість повинна бути проінформована про початок таких процесів на ранніх стадіях з тим, щоб мати можливість вносити свої коментарі та пропозиції.
- Результати консультацій з громадськістю повинні бути належним чином враховані при прийнятті відповідних рішень органами державної влади, після чого такі рішення мають бути відкритими для зацікавленої громадськості. Це передбачає можливість знайомитися зі змістом рішення, копіями дозволів, а також з підставами та мотивами, на яких базуються ці рішення.
- Перед видачею дозволу уповноважений орган держави, на якій розміщена ця споруда, повідомляє державу, яка може потрапити під такий вплив про заявку на одержання дозволу для експлуатації споруди для накопичення відходів.
- Держави забезпечують, щоб така заявка була доступною для зацікавленої громадськості, яка може піддаватися негативному впливу споруди для накопичення відходів, а також створюють необхідні умови для подачі громадськістю своїх коментарів, які повинні бути враховані при видачі дозволу.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Фінансові гарантії

Для забезпечення виконання зобов'язань по управлінню спорудами для накопичення відходів (в тому числі після їх закриття) до початку їх функціонування, оператор надає уповноваженому органу **фінансові гарантії (наприклад у формі фінансового депозиту)**.

Такі кошти є свого роду фондами, що можуть бути швидко використані для відновлення території, яка зазнала негативного впливу відходів видобувної промисловості.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Роботи по закриттю та процедури після закриття споруд для накопичення відходів

Перед закриттям споруд для накопичення відходів оператор повинен **здійснити відновлення території, яка знаходилася під їх впливом**. Після цього, уповноважений орган перевіряє цю територію, а також подані оператором звіти. За результатами перевірки, уповноваженим органом надається згода на закриття споруди для накопичення відходів.

Після закриття споруди, оператор здійснює моніторинг за її станом та регулярно звітує уповноваженим органам про всі результати такого моніторингу.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Особлива увага приділяється до ставків-накопичувачів, що містять ціанід. Оператор повинен забезпечити, щоб концентрація ціаніду була зведена до мінімального рівня, використовуючи найкращі доступні технології.

У будь-якому випадку, концентрація ціаніду в ставках-накопичувачах, щодо яких попередньо було надано дозвіл або які були в експлуатації на 1 травня 2008 року, не повинна перевищувати рівнів, зазначених в п. 6 ст. 13 Директиви.

Контроль та попередження погіршення стану водних ресурсів, забруднення повітря та ґрунту

До початку здійснення робіт по розміщенню відходів, регулярно під час функціонування споруд для накопичення відходів, а також після їх закриття уповноважений орган здійснює перевірку всіх споруд на відповідність умовам дозволу.

Уповноважений орган державної влади має впевнитися, що оператор вжив необхідних заходів для попередження погіршення стану водних ресурсів, забруднення повітря та ґрунту. Зокрема, оператор повинен вжити заходів для мінімізації утворення стічних вод, збору та переробки стічної води зі споруд для накопичення відходів, попередження або зменшення вивільнення пилу та газу.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

Ведення реєстру

Держави повинні були скласти список споруд для накопичення відходів (включаючи покинуті), які розташовані на їх території, та які чинять серйозний негативний вплив або можуть невдовзі становити серйозну загрозу для довкілля і здоров'я людей. Такі списки повинні постійно оновлюватися.

Отже, Директива 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. спрямована на попередження аварій на спорудах для накопичення відходів видобувної промисловості, а також зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та здоров'я людей від управління такими відходами.

Варто звернути увагу також на те, що метою Директиви є гарантування безпечності споруд для накопичення відходів, як під час їх функціонування, так і після їх закриття.

Національна
Асоціація Добувної
Промисловості України

НАШІ КОНТАКТИ

Національна Асоціація Добувної
Промисловості України – дієвий
інструмент та ефективна платформа
взаємодії бізнесу, суспільства, органів
державної влади та місцевого
самоврядування.

NEIAU.COM.UA

INFO@NEIAU.ORG

+38 067 546 77 97